

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS
VILNIAUS UNIVERSITETAS

ISTORIJOS ŠALTINIŲ TYRIMAI

Sudarė
Darius Antanavičius

3

UDK 930.2(093)

Is81

Knygos rengimą ir leidimą finansavo
LIETUVOS MOKSLO TARYBA
Sutartis Nr. LIT-1-4

Recenzavo

Mindaugas Paknys (*Lietuvos kultūros tyrimų institutas*)

Redaktorių kolegija:

Darius Antanavičius

(*Lietuvos istorijos institutas*)

Darius Baronas

(*Lietuvos istorijos institutas*)

Zenonas Butkus

(*Vilniaus universitetas*)

Artūras Dubonis (pirmininkas)

(*Lietuvos istorijos institutas*)

Mathias Niendorf

(*Kylio universitetas*)

Rimvydas Petrauskas

(*Vilniaus universitetas*)

Irena Valikonytė

(*Vilniaus universitetas*)

Visi leidinio straipsniai recenzuoti dviejų mokslininkų

TURINYS

Pratarmė	7
--------------------	---

Straipsniai

Artūras Dubonis

Kelios Lietuvos istorinės geografijos XIII–XIV a. problemos: tarp teorijos ir šaltinių tyrimų praktikos	11
On some problems of 13–14th c. Lithuanian historical geography: between a theory and a practical investigation of the sources. <i>Summary</i>	21

Darius Baronas

Žemaičių krikštas Jono Dlugošo „Kronikos“ šviesoje	23
The conversion of Žemaitija to the Roman Catholic faith as seen through the chronicle of Jan Długosz. <i>Summary</i>	30

Tomas Čelkis

Privačios žemėvaldos ribų nustatymas ir žymėjimas XV–XVI a. Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje	31
Grand Duchy of Lithuania private land-ownership lines setting and marking in the 14th – 16th centuries. <i>Summary</i>	58

Reda Bružaitė

LDK parapinės dvasininkijos ir pasauliečių teisminiai ginčai XVI a. (Lietuvos Metrikos teismų bylų knygų duomenimis)	59
Lawsuits between parish clergy and lay persons in the 16th century in the light of the court records books of the Lithuanian Metrica. <i>Summary</i>	83

Raimonda Ragauskienė

„Dingę istorijoje“: XVI a. LDK privačių archyvų dokumentų dinamika	85
“Lost in history”: the movements of documents within the private archives in the Grand Duchy of Lithuania in the 16th century. <i>Summary</i>	109

Darius Antanavičius

„Cnotliwy Litwin“ (1592 m.) autorius ir teksto šaltiniai	111
The work „Cnotliwy Litwin“ (1592): its author and sources. <i>Summary</i>	127

Živilė Nedzinskaitė

LDK jėzuitų retorikos ir poetikos paskaitų rankraščiai: teorijos ir praktikos dermė	131
The manuscripts of Jesuit courses of study in rhetoric and poetics in the Grand Duchy of Lithuania: a harmony of theory and practice. <i>Summary</i>	151

Agnė Railaitė

Jonas Skarulskis ir jo ryšiai su Kantakuzenais: Kauno maršalaičio vestuvių epitalamijo tyrimas	153
John Skarulskis and his relationship with the Cantacuzenes: a study in the epithalamium of the son of the marshal of Kaunas. <i>Summary</i>	164

Adam Stankevič

Skilusių tribunolinių seimelių problema ir jos sprendimas 1779 m.	167
The problem of duplication of the Tribunal dietines and their resolutions in 1779. <i>Summary</i>	178

Šaltinio publikacija

Irena Valikonytė

Pirmasis Lietuvos Statutas Žemaitijoje	179
The First Statute of Lithuania in Žemaitija. <i>Summary</i>	194

Recenzijos

V. Ališauskas, T. Jaszczolt, L. Jovaiša, M. Paknys, <i>Lietuvos katalikų dvasininkai XIV–XVI a.</i>	195
<i>Akty cechów wileńskich 1495–1759</i>	199
<i>Lenkijos–Lietuvos valstybės padalijimų dokumentai.</i>	202
<i>Pabaisko dekanato vizitacija 1782–1784 m. = Visitatio decanatus Pobojscensis iussu et voluntate Ignatii Jacobi Massalski episcopi Vilnensis A. D. 1782–1784 peracta</i>	207
Santrumpos	213
Apie autorius.	215
Autoriams	217
Guide for Authors.	221

SANTRUMPOS

AGAD	Archiwum Główne Akt Dawnych
ALS	Antrasis Lietuvos Statutas
AR	Archiwum Radziwiłłów (AGAD)
AVAK	Акты, издаваемые Виленскою археографическою комиссиею
LDK	Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė
Ldk	Lietuvos didysis kunigaikštis
LM	Lietuvos Metrika
MAB RS	Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos Rankraščių skyrius
PLS	Pirmasis Lietuvos Statutas
RIB	Русская историческая библиотека
TLS	Trečiasis Lietuvos Statutas
VUB RS	Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių skyrius

APIE AUTORIUS

Antanavičius, Darius – dr., vyresnysis mokslo darbuotojas,
Lietuvos istorijos institutas
adr. Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius
el. p. antanavicius@istorija.lt

Baronas, Darius – dr., vyresnysis mokslo darbuotojas,
Lietuvos istorijos institutas
adr. Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius
el. p. baronas@istorija.lt

Bružaitė, Reda – doktorantė,
Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
adr. Istorijos f., VU, Universiteto g. 7, LT-01513 Vilnius
el. p. radasta@gmail.com

Čelkis, Tomas – doktorantas,
Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
adr. Istorijos f., VU, Universiteto g. 7, LT-01513 Vilnius
el. p. pastas.tc@gmail.com

Dubonis, Artūras – dr., vyresnysis mokslo darbuotojas,
Lietuvos istorijos institutas
adr. Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius
el. p. dubonis@istorija.lt

Nedzinskaitė, Živilė – dr., mokslininkė stažuotoja,
Lietuvos istorijos institutas
adr. Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius
el. p. zivile.nedzinskaite@gmail.com

Ragauskienė, Raimonda – dr., prof.,
vyresnioji mokslo darbuotoja,
Lietuvos istorijos institutas
adr. Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius
el. p. ragauskiene@istorija.lt

Railaitė, Agnė – doktorantė,
Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas,
Lietuvos istorijos institutas
adr. Kražių g. 5, LT-01108 Vilnius
el. p. agnerailaite@gmail.com

Stankevič, Adam – doktorantas,
Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
adr. Istorijos f., VU, Universiteto g. 7, LT-01513 Vilnius
el. p. stankevic.adam@gmail.com

Valikonytė, Irena – doc., vyr. mokslo darbuotoja,
Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
adr. Istorijos f., VU, Universiteto 7, LT-01513 Vilnius
el. p. if@if.vu.lt